

Віртуальність науки — у науковості віртуального простору

Олег Сербін,
кандидат історичних наук,
старший науковий
співробітник НБУВ

*И, тем не менее, мы — что-то цельное.
Мир виртуален? Но так ли то важно?
Каждый из нас — это просто Вселенная.
Главное — видеть, что именно каждый.*

(Анатолий Дженюк
"К вопросу о виртуальности")¹

Сьогодні ставить перед дослідниками завдання, що вмотивовані необхідністю їхнього вирішення та потребою вживати таких заходів, які б адекватно відображали процес компетентного здійснення науково-дослідної роботи. І це важливе питання має далеко не локальний характер щодо меж певної окремої галузі наукової діяльності, а опосередковане національними інтересами в межах цілої держави. Тому ґрунтовне дослідження проблем в аспекті співіснування дослідників і віртуального середовища, дослідників у віртуальному середовищі, віртуального середовища та впливу на нього дослідницької роботи не просто на часі, а вимагає невідкладних заходів щодо вивчення та аналізу для окреслення реалій та перспектив такої співпраці. Саме тому в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (НБУВ) 19—20 травня 2010 року відбулася Перша міжнародна наукова конференція молодих учених "Дослідник і віртуальне середовище", проведення якої було ініційоване дирекцією НБУВ та Радою молодих учених НБУВ.

Тематика цієї конференції фактично була продиктована вимогами часу та еволюцією інформаційних технологій. Бурхливий розвиток технологічних підходів до роботи з інформаційними даними дає сьогодні змогу вченим різних галузей знань удосконалювати та оптимізувати свою науково-дослідну роботу. Засоби та інструментарій сучасних інформаційно-технологічних методів уможливають дедалі досконаліше та компетентніше здійснення як прикладних досліджень, так і досліджень у сфері теоретичного моделювання, аналізу та прогнозування. Така актуальність тематичної дефініції була підтримана науковою спільнотою, про що свідчить резонанс щодо проведення такого заходу. Адже сьогодні дуже важливо не тільки брати участь у процесі, бути його частиною, певною ланкою, а ще й конче необхідно робити все для того, щоб впливати на процес науковтворення засобами адекватного реагування на ті виклики, які несе в собі інформаційна хвиля інноваційного надбання суспільства знань.

Фото 1. Президія Ради молодих учених НБУВ
(зліва направо: В. Удовик — голова Ради, Г. Індиченко — секретар Ради, О. Сербін — заступник голови Ради)

Саме тому оргкомітетом було вирішено структурувати зміст конференції за такими проблемними напрямками: Наука — On-line: ресурси і проекти; Ефективність інформаційних технологій у дослідницькій діяльності наукових установ; Розвиток креативних технологій у науково-інформаційному просторі України; Роль і місце бібліотек у формуванні інформаційного суспільства; Соціальні мережі — новий вид наукових зв'язків; Імідж молодого науковця-дослідника та мотивації наукової діяльності молоді; Корпоративна культура досліджень в електронну еру. Таким чином, було представлено перелік-орієнтир тих значущих питань, розгляд яких дав би концептуальний поштовх відносно їхнього вирішення. Більше того, всі окремі тематичні напрями так чи інакше є дотичними як один до одного, так і до загальної тематики безпосередньо. Це дало змогу обговорювати та розглядати тематичні питання в процесі "живого" спілкування, у ході професійної дискусії. Всі учасники конференції (а їх було понад п'ятдесят) висловлювали свої думки саме з позиції власного професійного бачення. Адже доповідачами та учасниками конференції стали представники наукової молоді різних галузей знань. Так, присутні змогли ознайомитися з сентенціями бібліографів, хіміків, біологів, книгознавців, ботаніків, лінгвістів, політологів, соціологів, економістів, поліграфістів, архівістів, програмістів. Зокрема було оприлюднено такі доповіді: "Роль молоді у представленні української науки в світовій мережі", "Мережні ініціативи як ефективний засіб подолання кризових тенденцій української науки", "Особливості віртуального наукового спілкування: культурологічний контекст", "Аналіз українських наукових груп у соціальних мережах", "Вплив сучасних соціальних мереж на майбутнє бібліотеки", "Згоргання/розгортання інформації, як спосіб уніфікації і представлення знання в Web-орієнтованому середовищі", "Інформаційні центри у формуванні сучасного інформаційного простору: на прикладі зарубіжного досвіду", "Інституційні репозитарії як одна з моделей реалізації відкритого доступу до наукової літератури", "Комп'ютерна грамотність як повсякденний інструментарій (на прикладі проблематики аналітичної хімії рівноважних станів)", "Методичні прийоми формування іміджу та ідентичності молодого вченого та викладача вищого навчального закладу: програма соціально-психологічного тренінгу", "Проблеми адаптації молодих науковців в інформаційно-комунікативній сфері: реверс віртуального середовища", "Поштовх до початку наукової діяльності студентів-економістів: джерела мотивації та напрями усунення перешкод" та інші. Такий діалог дав змогу представити різні наукові точки зору в аспекті розгляду необхідності та важливості віртуального середовища в роботі молодих науковців.

Варто також наголосити, що в рамках конференції були представлені результати досліджень не тільки спеціалістів зі столиці України, а й науковців Львова, Дніпропетровська, Чернівців, Івано-Франківська, Харкова, Одеси, Луцька; Російської Федерації, Білорусі, Нігерії.

¹ Дженюк А. К вопросу о виртуальности / Анатолий Дженюк // Среди тысячи звёзд : (сб. стихов). — Симферополь : Тарпан. — 2010. — С. 33.

Фото 2. Учасники та гості конференції слухають доповідь-презентацію О. Романенко – представника Інституту світової економіки та міжнародних відносин НАН України

Всі результати та матеріали конференції будуть представлені на сторінках "Бібліотечного вісника" та "Наукових праць НБУВ", у наступних числах цих видань.

Враховуючи те, що ця конференція — лише "перша ластівка" і перша спроба консолідації молодих науковців на такому рівні, висловлюємо сподівання, що і всі наступні конференції "Дослідник і віртуальне середовище" матимуть широкий резонанс серед наукової молоді, а матеріали конференцій стануть віддзеркаленням об'єктивної дійсності в розвитку інноваційних інформаційних технологій, в аспекті їхнього використання, задля проведення та оптимізації науково-дослідної діяльності вчених як в Україні, так і за її межами.